

Handleiding

UNICEF Kinderrechten Debattoernooi 2019

Meepraten over beslissingen die over jou gaan, dat is een belangrijk recht uit het VN-Kinderrechten verdrag. Maar om mee te kunnen praten moet je wel goed weten wat je rechten zijn. En moet je weten hoe je jouw mening het beste kunt overbrengen. Door mee te doen met het UNICEF Kinderrechten Debattoernooi leer je een beetje van beide: je leert hoe te debatteren over kinderrechten, rechten die gelden voor elk kind!

STICHTING
NEDERLANDS
DEBAT INSTITUUT

unicef
NEDERLAND

Inhoudsopgave

1. Algemene informatie	3
2. Debatteerders	5
2.1 De Debatvorm	5
2.2 De Jurering	7
3. De stellingen	10
4. Koning(in) van de Jeugd	12
5. Kleine Prinsjesdag	14
6. Over UNICEF en Stichting Nederlandse Debat Instituut	15
6.1 UNICEF Nederland	15
6.2 Stichting Nederlands Debat Instituut	15
Colofon	16

1. Algemene informatie

Datum: Zaterdag 13 april 2019

Locatie: Stedelijk Gymnasium Arnhem, Thorbeckelaan 17, 6828 TS Arnhem

Voor wie is het UNICEF Kinderrechten Debattoernooi:

- Elke onderbouwklas (klas 1, 2 of 3) uit Nederland mag deelnemen. Alle niveaus zijn welkom.
- Elk debatteam bestaat uit vier scholieren die in klas 1, 2 en/of 3 zitten. Plus eventueel een reserve leerling per team.
- Omdat het een groot toernooi is met veel teams mag een afvaardiging van één debatteam inclusief supporters en begeleiders in totaal bestaan uit 8 personen; bij twee debatteams mag de afvaardiging bestaan uit maximaal 14 personen.
- In totaal zijn er acht plekken beschikbaar voor deelname aan Kleine Prinsjesdag. Het beste vmbo-team, het beste havo-team en het beste vwo-team gaan alle drie door naar Kleine Prinsjesdag. De overige vijf plekken worden naar rato verdeeld onder de deelnemende scholen. Selectie criterium is dat voor elk niveau (vmbo, havo, vwo) de kans procentueel zo gelijk mogelijk moet zijn geweest om door te stromen naar Kleine Prinsjesdag.

Voor wie is de verkiezing van de Jeugd:

- Elke jongeren in de onderbouw van het voortgezet onderwijs (klas 1,3 of 3) mag deelnemen.
- Elke kandidaat mag maximaal 2 begeleiders/supporters meenemen.
- De winnende kandidaat wordt gekroond tot nieuwe Koning(in) van de Jeugd en mag zijn of haar troonrede voorlezen op Kleine Prinsjesdag.

Melden op de dag zelf:

Vanaf 10.15 uur ontvangen wij de debatteams en de kandidaten voor de Koning(in) van de Jeugd verkiezing graag bij de inschrijfbalie op de locatie. De indeling van de debat rondes kan pas gemaakt worden als we zeker weten welke teams ook daadwerkelijk aanwezig zijn. Dit gebeurt daarom pas op de dag zelf. De 'rekenmeester' heeft voldoende tijd nodig om deze indeling te maken. Mocht je onverhoopt te laat zijn, laat het ons dan telefonisch weten, zodat we kunnen kijken wat er nog mogelijk is. Daarom worden teams die zich om 10.40 uur nog niet gemeld hebben, of telefonisch geen reden hebben gegeven voor vertraging, helaas uitgesloten van het debattoernooi.

Telefonisch contact op de dag zelf:

Hannah de Blaeij (UNICEF Nederland):

06-36480444

Monique Spijkers (Stichting Nederlands Debat Instituut):

06-37169108

Lunch: UNICEF verzorgt de lunch voor iedereen. Daarnaast zorgen we voor koffie, thee, water en fris gedurende de dag.

Programma UNICEF Kinderrechten Debattoernooi & Koning(in) van de Jeugd verkiezing 2019:

10.15 – 10.40 uur	Ontvangst scholen en kandidaten voor de Koning(in) van de Jeugd verkiezing <i>Let op: 10.40 uur is de uiterste registratietijd i.v.m. de indeling van de debatteams</i>
11.00 – 11.45 uur	Opening UNICEF Kinderrechten Debattoernooi
12.00 – 12.40 uur	Debatronde 1 Deel 1 verkiezing Koning(in) van de Jeugd
12.40 – 13.10 uur	Lunch
13.20 – 14.00 uur	Debatronde 2 Deel 2 verkiezing Koning(in) van de Jeugd
14.10 – 14.15 uur	Bekendmaking stelling 3 en voorbereiding <i>Let op: bekendmaking van de 3de (improvisatie)stelling vindt plaats in de aula</i>
14.20 – 15.00 uur	Debatronde 3 Deel 3 verkiezing Koning(in) van de Jeugd
15.00 – 15.10 uur	Pauze
15.15 – 15.45 uur	Finale verkiezing Koning(in) van de Jeugd & bekendmaking 8 winnende teams
+/- 16.00 uur	Einde UNICEF Kinderrechten Debattoernooi

2. Debatteren

2.1 De Debatvorm

Tijdens het UNICEF Kinderrechten Debattoernooi houden we de volgende regels aan.

Het team

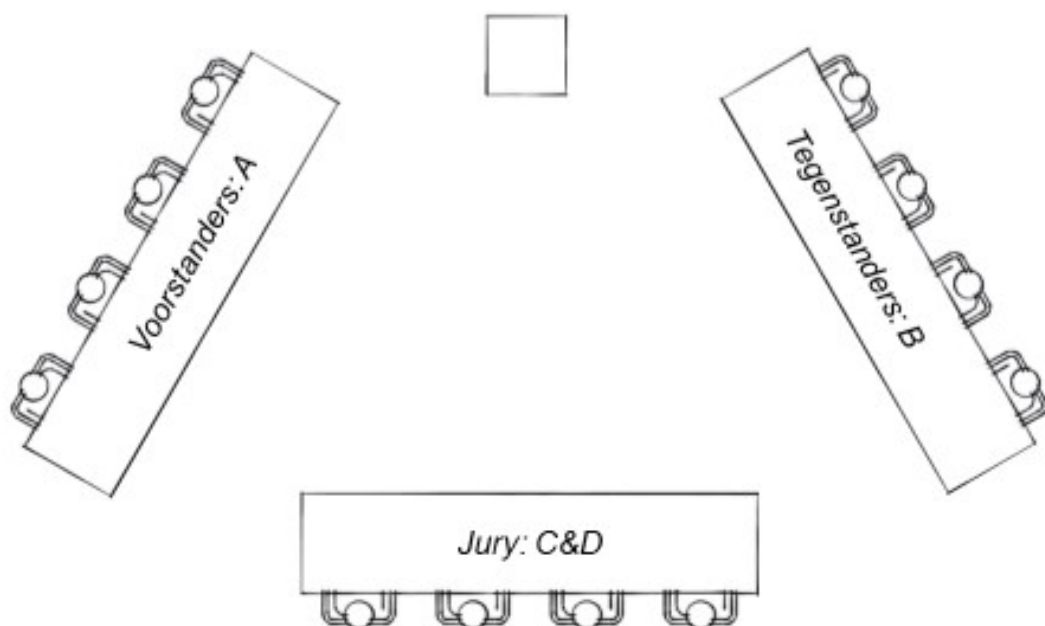
Ieder debatteam bestaat uit vier leerlingen waarvan één de aanvoerder is. Bij het UNICEF Kinderrechten Debattoernooi zijn er drie debatten. De aanvoerder mag per debat verschillen.

De stellingen

De debatten gaan altijd over een stelling, bijvoorbeeld 'Rokjes boven de knie moeten op school verboden worden' of 'Kinderarbeid moet verboden worden'. De teams moeten zowel de voorstanders- als de tegenstanderspositie voorbereiden. Pas vlak voor het debat wordt bekendgemaakt wie voor en wie tegen de stelling is.

Debatopstelling

De debatzaal wordt ingericht zoals is afgebeeld in het onderstaande schema. Gezien vanuit de jury zitten de voorstanders altijd links en de tegenstanders altijd rechts. Debaters spreken in de regel tijdens de opzetzfase vanachter een kathedraal, in het midden van de zaal. Tijdens de reactie- en conclusiefase spreken alle debaters (staand) vanachter hun tafel.

De vorm

Het debat bij het UNICEF Kinderrechtendebattoernooi bestaat uit vier fases. Iedere fase heeft zijn eigen functie.

Debatvorm in het kort

- De voorstanders openen met een gekozen debater een speech van 2 minuten.
- De tegenstanders reageren met een gekozen debater met een speech van 2 minuten.
- Hierop volgt een reactiefase van 8 minuten. Een jury leidt het debat en geeft sprekers uit beide teams de gelegenheid om nieuwe argumenten in te brengen, te reageren op punten van de tegenstander, of vragen te stellen en/of opmerkingen te maken.
- Hierna volgt een anderhalve minuut freeze waarin de debaters de conclusiefase kunnen voorbereiden.
- In de conclusiefase mag iedere debater een 'final statement' geven: één zin die volgens hem/haar samenvat waar het debat om heeft gedraaid en aangeeft waarom zijn team het debat gewonnen heeft.

De fasen hebben we samengevat in onderstaand schema.

Fase	Spreker	Duur	Inhoud
Opzet	Aanvoerder voorstanders	2:00	Argumenten voor de stelling uitleggen
	Aanvoerder tegenstanders	2:00	Argumenten voor de stelling uitleggen
Reactie	Alle sprekers	8:00	Reageren op tegenargumenten en eigen argumenten versterken
<i>Freeze!</i>	<i>Alles sprekers</i>	<i>1:30</i>	<i>Overleg ter voorbereiding op de conclusiefase.</i>
Conclusie	Debaters tegenstanders	1:00	Concluderende slotzin tegen de stelling
	Debaters voorstanders	1:00	Concluderende slotzin voor de stelling

2.2 De Jurering

Jurypanel

De debatten op het UNICEF Kinderrechten Debattoernooi worden gejureerd door een jury. Deze jury moet zich houden aan twee belangrijke regels. Allereerst mogen juryleden hun persoonlijke mening over de stelling niet laten meewegen bij de beoordeling van het debat. Elk team krijgt evenveel kans om het debat te winnen. Daarnaast beoordelen juryleden alleen wat er tijdens het debat is gezegd.

Jurycriteria

De jury let tijdens het debat op drie dingen: de presentatie van de debaters, de argumentatie en het teamwork.

1. Presentatie (in een blok)

Om te beoordelen of de debaters goed presenteren, let de jury op vier onderdelen:

- Ogen: Richt de debater zich op de jury en het publiek?
- Stem: Zijn het tempo en volume passend en overtuigend?
- Houding: Staat de debater stevig en maakt hij ondersteunende handgebaren?
- 'Be the argument': Gelooft de debater zelf wat hij zegt?

2. Argumentatie

Om te beoordelen of de debaters goed argumenteren, let de jury op vier onderdelen:

- Argumenteren: Legt de debater het argument goed uit en geeft hij er voorbeelden bij?
- Luisteren: Luistert de debater goed naar wat zijn tegenstanders én teamgenoten zeggen?
- Reageren: Reageert de debater goed op de tegenpartij?
- Structureren: Brengt de debater structuur aan in zijn verhaal?

3. Teamwork

Om te beoordelen of de debaters een goed team vormen, let de jury op drie onderdelen:

- Participatie: Komen alle leerlingen van het team aan het woord?
- Ondersteuning: Helpen de teamleden elkaar?
- Aansluiting: Sluiten de verschillende fases op elkaar aan?

Tip: om goed te argumenteren maak je gebruik van het AUB model en de kop, romp, staart-structuur met labels. Deze theorie graag nog even nalezen?

Bekijk de argumentenkaarten op: schooldebatteren.nl

Tip: voor meer tips om goed samen te werken, te presenteren & argumenteren kijk op: unicef.nl/debatteren

Puntensysteem

Elk team krijgt in de opzetzfase, reactiefase en conclusiefase punten. In alle fasen krijgen de teams punten voor presentatie en argumentatie. In de reactiefase wordt daarnaast ook het teamwork beoordeeld. Voor elk onderdeel wordt een cijfer gegeven op een schaal van 5 tot en met 9. Juryleden mogen ook halve punten geven.

Weging

Bij het debat vinden we het belangrijk dat leerlingen niet alleen hun eigen verhaal vertellen, maar dat ze ook ingaan op de argumenten van de tegenstander. Om de reden telt de reactiefase zwaarder mee in de beoordeling dan de opzetzfase en de conclusiefase.

Timekeeper

Voor elk debat is ook een 'timekeeper' nodig. Dat is iemand die de tijd bijhoudt en steeds aangeeft hoeveel tijd er nog over is. De timekeeper heeft daarvoor natuurlijk wel een stopwacht nodig. Deze taak wordt veelal ingevuld door een leerling-jurylid.

Tijdens de reactiefase geeft hij per minuut aan hoeveel minuten er nog over zijn door dat aantal vingers op te steken. Als er in een bepaalde fase nog één minuut te gaan is, steekt de timekeeper één vinger in de lucht, en wanneer er nog een halve minuut over is, geeft de timekeeper dit aan door het gebaar te maken dat hieronder op de foto's staat. De laatste tien seconden telt hij met zijn vingers af in de lucht en als het tijd is, luidt hij de bel. Wanneer de bel klinkt, mag de laatste spreker zijn zij nog afmaken en moet dan stoppen met zijn verhaal.

Vorbereiding

Je kunt je voorbereiden door de tips op de site goed te bestuderen. In overleg met de docent kun je in de klas oefenen met debatteren. Ook de improvisatiestelling die jullie pas 13 april horen, kun je voorbereiden. Laat bijvoorbeeld je docent bepalen wie voor- en tegenstander is en een stelling kiezen (www.schooldebatteren.nl/stellingen). Na 15/20 minuten voorbereidingstijd kan het debat dan beginnen!

Voorbeeld debat kijken? Op het YouTube-kanaal van schooldebatteren vind je debatten in deze debatvorm. (Let op: we eindigen op het UNICEF Kinderrechten Debattoernooi met slotzinnen, niet met één conclusiespeech).

Op www.schooldebatteren.nl vind je meer stellingen, oefeningen en tips.

3. De stellingen

Bij elk debat horen stellingen. Op het UNICEF Kinderrechtendebattoernooi hebben de stellingen te maken met kinderrechten. Twee stellingen maken we hier bekend. De derde stelling is een improvisatiestelling en wordt op de dag zelf bekend gemaakt.

Kinderrechten

Alle kinderen en jongeren hebben rechten. Kinderrechten zijn afspraken over wat minimaal nodig is om ervoor te zorgen dat een kind gezond en veilig kan opgroeien en gaan over verschillende onderwerpen. Deze afspraken zijn gemaakt tussen bijna alle staten in de wereld en staan beschreven in het Kinderrechtenverdrag van de Verenigde Naties uit 1989.

Kinderrechten zijn mensenrechten voor kinderen. 'Rechten' zijn dingen die elk kind zou moeten hebben of zou moeten kunnen doen. Het VN-Kinderrechtenverdrag benadrukt dat een kind het beste opgroeit binnen zijn of haar eigen gezin. Ieder kind moet genoeg te eten en te drinken krijgen en een huis hebben om in te wonen. Een kind moet kunnen doen en leren wat goed voor hem is. Ouders moeten ervoor zorgen dat dit mogelijk is. Als ouders dit niet kunnen, dan moet de overheid de ouders daarbij helpen. De overheid moet er alles aan doen om te zorgen dat kinderen ook echt gebruik kunnen maken van hun rechten.

In het VN-Kinderrechtenverdrag staan rechten die te maken hebben met de thema's van het UNICEF Kinderrechtendebattoernooi. Zoek de kinderrechten er maar bij!

Op www.unicef.nl/school en op www.kinderrechten.nl staat informatie over kinderrechten en het kinderrechtenverdrag speciaal voor kinderen en jongeren.

Debatronde 1: Belang van het kind voorop bij scheiding ouders

Stelling:

Als ouders uit elkaar gaan moet het kind altijd in één huis blijven wonen.

Debatronde 2: Kinderarbeid, duurzaamheid & identiteit

Stelling:

Scholieren moeten tijdens hun gehele middelbare schoolperiode dezelfde schooltas gebruiken.

Debatronde 3: Improvisatiestelling

Voor het derde debat hoor je op de dag van het UNICEF Kinderrechten Debattoernooi de improvisatiestelling. Je krijgt 15 minuten om het debat voor te bereiden.

4. Koning(in) van de Jeugd

Parallel aan het debatprogramma is de sprekerswedstrijd 'de Verkiezing van de Koning(in) van de Jeugd'. Leerlingen houden in deze sprekerswedstrijd een speech over kinderrechten. Hier kunnen onderbouwleerlingen aan meedoen die het leuk vinden om in het openbaar te spreken en mensen weet te raken. De winnaar wordt een jaarlang de Koning(in) van de Jeugd! En mag op Kleine Prinsjesdag zijn/haar troonrede over kinderrechten voordragen.

Hoe gaat het in zijn werk?

Op 13 april zijn er parallel aan de drie debatrondes, ook drie rondes voor de Verkiezing van de Koning(in) van de Jeugd. De indeling van de kandidaten in de verschillende rondes ontvangt je docent later. De kandidaat wordt gevraagd om op een kleine verhoging de speech voor te dragen aan een jury. De jury zal bestaan uit de huidige Koningin van de Jeugd en twee andere personen. Na afloop van de speech stelt de jury een aantal vragen aan de kandidaten en ontvangen zij feedback. Na afloop van de drie rondes worden drie finalisten bekend gemaakt. Zij zullen hun speech nogmaals geven aan alle aanwezige leerlingen tijdens de plenaire afsluiting. Het publiek kiest na deze drie speeches de nieuwe Koning(in) van de jeugd. De winnaar wordt bekend gemaakt door de jury.

Opdracht

We vragen de kandidaten om een speech van drie minuten te geven waarin zij de volgende zin verder aanvullen: 'Als ik Koning(in) van de Jeugd ben, dan.....'

Jury

De jury let op de volgende punten:

- Presentatie, motivatie en originaliteit
- Daarnaast moet het onderwerp 'kinderrechten' verwerkt zijn in de speech (bijvoorbeeld door te spreken over het recht op onderwijs)

Tips

- Voorlezen is af te raden, maar even spieken soms op het blaadje mag natuurlijk wel!
- Kijk voor tips naar het [filmpje](#) van de huidige Koningin van de Jeugd: Chris Heidstra
- Meer weten over kinderrechten? Kijk dan op www.unicef.nl/school
- De ins & outs van het [reglement](#)

Winnaar

De winnaar van deze sprekerswedstrijd is de nieuwe Koning(in) van de Jeugd. Hij/zij zal de officiële troonrede van de Jeugd schrijven en voordragen tijdens Kleine Prinsjesdag, aan de vooravond van Prinsjesdag in Den Haag. De Koning(in) van de Jeugd is de VIP van de dag en wordt dan ook zeer goed voorbereid op zijn/haar taak. De Koning(in) van de Jeugd zal aanblijven tot het volgende UNICEF Kinderrechtendebattoernooi. In dat hele jaar zal de Koning(in) van de Jeugd kinderen in Nederland op verschillende manieren vertegenwoordigen. UNICEF Nederland zal de Koning(in) van Jeugd daar het hele jaar in begeleiden.

5. Kleine Prinsjesdag

Aan het einde van het UNICEF Kinderrechtendebattoernooi weten we welke acht teams de beste zijn en wie de Koning(in) van de Jeugd is geworden. Aan de beste brugklas wordt een aanmoedigingsprijs uitgereikt.

Aan de vooravond van Prinsjesdag organiseert UNICEF Nederland jaarlijks Kleine Prinsjesdag in de Ridderzaal in Den Haag. De acht winnende teams van het UNICEF Kinderrechten Debattoernooi gaan op die dag in debat met elkaar en met politici over de rechten van kinderen in Nederland en daarbuiten. De Koning(in) van de Jeugd leest zijn/haar troonrede over kinderrechten voor. Deze troonrede wordt (hoogstwaarschijnlijk) overhandigd aan de Minister van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Om het extra spannend te maken, wordt er op Kleine Prinsjesdag ook nog een ultieme winnaar gekozen uit die acht beste klassen, die er uiteraard met een mooie klassenprijs vandoor gaat!

UNICEF Nederland vindt het erg belangrijk dat jongeren een stem hebben in zaken die hen aangaan, een recht dat voortvloeit uit het VN-Kinderrechtenverdrag. Het is ook belangrijk dat er wat wordt gedaan met de stem van een kind. Tijdens de finale op Kleine Prinsjesdag luisteren politici naar deze stem en kunnen zo ideeën meenemen om de positie van kinderen en jongeren te verbeteren en te versterken.

Datum: vrijdag 13 september 2019

Locatie: De Ridderzaal, Binnenhof 10, 2513 AA Den Haag (onder voorbehoud)

De acht winnende teams krijgen begin september een extra debattraining in de klas van de Stichting Nederlands Debat Instituut en UNICEF, zodat zij helemaal klaar zijn voor de feestelijke dag.

Meer informatie volgt later – wanneer jullie tot de acht beste scholen behoren.

6. Over UNICEF en Stichting Nederlandse Debat Instituut

6.1 UNICEF Nederland

UNICEF heeft een opdracht: **ervoor zorgen dat elk land de rechten van kinderen respecteert en naleeft.** UNICEF helpt kinderen overal bij het overwinnen van armoede, ziekte, geweld en discriminatie. Miljoenen kinderen gaan dankzij UNICEF naar school. Talloze kinderen worden ingeënt tegen dodelijke ziektes als mazelen en krijgen goede voeding. UNICEF werkt hard aan de bestrijding van de aidsepidemie en helpt kinderen die er het slachtoffer van zijn geworden.

Waar een noodsituatie heerst, zijn wij. UNICEF is bij rampen en oorlogen direct ter plaatse en zorgt ervoor dat kinderen en hun families kunnen overleven. Kinderen die er alleen voor staan, krijgen van UNICEF bescherming tegen geweld, misbruik en uitbuiting. Meer info? unicef.nl/ons-werk

6.2 Stichting Nederlands Debat Instituut

Stichting Nederlands Debat Instituut is ervan overtuigd dat Nederland beter werkt als kinderen en jongeren overtuigender durven spreken, zorgvuldiger leren luisteren en altijd nieuwsgierig blijven naar de ideeën van anderen. Daarom organiseert de stichting speelse debatactiviteiten om op een toegankelijke, bevlogen en creatieve manier de nieuwsgierigheid hun jonge doelgroep te stimuleren. In de afgelopen 21 jaar hebben ze de achterban sterk zien groeien: bij de start van de organisatie werd op scholen niet of nauwelijks gedebatteerd, maar inmiddels wordt debatteren als lesmethode erkend en gevierd door docenten, leerlingen en wetenschappers. Jaarlijks doen meer dan 500 scholen met de debatactiviteiten van het Nederlands Debat Instituut mee. Dat doen we door het verzorgen van nascholing aan docenten, het geven van debattrainingen in de klas, het ontwikkelen van lesmateriaal en het organiseren van landelijke debatkampioenschappen.

Colofon

Dit is een handleiding voor leerlingen die meedoen met het UNICEF Kinderrechten Debattoernooi 2019.
Uitgave: UNICEF Nederland en de Stichting Nederlands Debat Instituut, februari 2019.

Meer informatie:

Meer informatie over het UNICEF kinderrechten debattoernooi: www.unicef.nl/debattoernooi

Meer informatie over debatteren op school: www.schooldebatteren.nl

Monique Spijkers: spijkers@debatinstituut.nl

Hannah de Blaeij: hdeblaeij@unicef.nl

© 2019 Stichting Nederlands Debat Instituut

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Nederlands Debat Instituut.